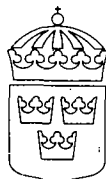

Utrikesutskottets betänkande

1985/86:5

om tillägg till den europeiska konventionen
angående skydd för de mänskliga rättigheterna och
de grundläggande friheterna (prop. 1985/86:18)

UU
1985/86:5

Propositionen

I proposition 1985/86:18 föreslås att riksdagen godkänner protokoll nr 8 till konventionen den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Med stöd av riksdagens godkännande (prop. 1951:165, UU 11, rskr. 251) deponerade Sverige den 4 februari 1952 ratifikationsinstrumentet avseende ovannämnda konvention. Konventionen har sedermera kompletterats med ett antal tilläggsprotokoll.

Den nu aktuella, åttonde tilläggsprotokollet innehåller regler om ändringar i proceduren inför kommissionen resp. domstolen för de mänskliga rättigheterna; det öppnades för undertecknande den 19 mars 1985, då det skrevs under av bl. a. Sverige. Genom protokollet ändras artiklarna 20, 21, 23, 28–31, 34, 40, 41, och 43 i konventionen.

Den viktigaste nyheten är möjligheten för kommissionen att arbeta på tre kamrar parallellt. För närvarande föreligger inte någon sådan möjlighet utan i princip skall samtliga ledamöter delta när kommissionen utövar sina befogenheter. Av stor betydelse blir också möjligheten att tillsätta kommittéer med befogenhet att under vissa förutsättningar avvisa framställningar. Att en sådan regel behövs framgår av den statistik som redovisas i propositionen. Enligt denna mottar kommissionen varje år ett mycket stort antal framställningar som av formella och andra skäl måste avvisas.

Utskottet

Betydelsen av den europeiska konventionen för de mänskliga rättigheterna ligger bl. a. däri att de anslutna staterna upprättat ett unikt internationellt kontrollsystem för övervakning av att konventionen efterlevs. Detta system, som alltså är utomordentligt långtgående i jämförelse med andra överenskomelser på området, t. ex. inom FN, består i första hand av den europeiska kommissionen och den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europarådets ministerkommitté som också har övervakande funktioner härvidlag berörs inte av protokoll nr 8).

Bakgrunden till de ändringar som nu föreslås är att antalet ärenden som behandlas av kommissionen och domstolen ökat mycket kraftigt under senare år. Detta är först och främst en följd av den i sig mycket välkomna utvecklingen att allt fler medlemsstater medgivit individuell klagorätt enligt

artikel 25 i konventionen. Anhopningen av mål har emellertid lett till långa handläggningstider och en stor arbetsbörda. Det är därför angeläget att arbetet rationaliseras och större snabbhet uppnås i beslutsprocessen.

UU 1985/86:5

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner protokollet.

Utskottet finner inte anledning till erinringar mot förslaget i propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen godkänner det i proposition 1985/86:18 angivna protokollet nr 8 till den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Stockholm den 14 november 1985

På utrikesutskottets vägnar

Stig Alemyr

Närvarande: Stig Alemyr (s), Karin Söder (c), Sture Ericson (s), Axel Andersson (s), Bengt Silfverstrand (s), Rune Ångström (fp), Sten Sture Paterson (m), Gunnel Jonäng (c), Bertil Måbrink (vpk), Anita Bråkenhielm (m), Viola Furubjelke (s), Maria Leissner (fp), Gunnar Hökmark (m), Birger Rosqvist (s) och Melker Strand (s).